

[Statsministeren]

ikke er til debat. Vi lægger betydelig vægt på, at danskheden gives muligheder for at klare sig, ikke blot nationalt, hvor faren ikke er så stor, men også folkeligt, kulturelt og socialt.

På mange måder varetages dette hensyn bedst ved ikke at behandle grænselandet anderledes eller i hvert fald ikke ret meget anderledes end det øvrige Danmark. At være dansk i grænselandet betyder det samme som at være dansk andre steder. Ligesom vi ikke har en særlig erhvervs politik for grænselandet, har vi heller ikke en særlig kulturpolitik; jeg vil i hvert fald understrege: ikke så meget anderledes og særlig, end den skal være i det øvrige land.

Ordføreren for forespørgerne var inde på, at vi ikke havde haft en debat om disse ting i 25 år. Det får mig til at tænke på, at jeg så sent som i går var i Det kgl. Teater og se – titlen skal ikke misforstås – »Komedie i Grænselandet«. Det, der var det interessante ved dette teaterstykke i Det kgl. Teater, var i og for sig dette, at det foregik i 1906, mens Sønderjylland som bekendt var tysk, og hvor den, som mange så op til, kejser Wilhelm, uden at være til stede spillede en vis rolle. Der var ingen tvivl om danskheden, ingen tvivl om, at danskheden stadig væk var der, var fundamental og ægte i hele den periode fra midten af det forrige århundrede op til 1906, og altså også kunne holde, da vi fik den særlige folkeafstemning i 1920.

På denne baggrund er det, at jeg i hvert fald også gerne vil vurdere de aktuelle situationer og problemer, for det er klart, at der er stærke påvirkninger, men det har der været i grænselandet også før, og vi har kunnet overleve nationalt, kulturelt, socialt og erhvervsmæssigt. Alligevel vil jeg sige, at regeringen er opmærksom på, at de nationale brydninger i grænselandet kan medføre konkrete problemer for befolkningen, og vi vil naturligvis i samarbejde med de interesserede parter søge at bidrage til, efterhånden som problemer måtte opstå, at disse løses. Den grundlæggende holdning hos regeringen til de problemer, der kan opstå, kan der ikke være nogen tvivl om.

Arne Melchior (CD):

Når en mand, en hædersmand, til og med en statsminister efter at have sagt nogle ord siger: min holdning kan der ikke være nogen

tvivl om, er det selvfølgelig ikke så morsomt at gå op og sige: a tvivler. Men det gør jeg. Jeg synes, at vi møder dette problem fra helt forskellige udgangspunkter. Det lå allerede i de ting, der er sagt. Hvor jeg hævder, at 4½ mill. danskere intet kender til grænselandsproblemer, indledte statsministeren sin redegørelse med at sige, at alle danske bor i grænselandsområder og derfor har forstand eller i hvert fald føling med det. Jeg tror selvfølgelig, at jeg har ret.

Jeg tror, det er mildt bedømt, når jeg siger, at statsministerens redegørelse eller svartale her næsten totalt forbigår danskheden og de danske syd for grænsen. Der var så godt som ingen ord om dem. Ikke ét ord om det kæmpemæssige slid, det er i gode tider – det skal jeg komme tilbage til – at opretholde relationer til den danske hjemstavn og til det danske kulturmønster.

Hvor uenige vi er, fremgår af en meget markant sætning i statsministerens tale, som vi lige alle har hørt, og hvor statsministeren siger: at være dansk i grænselandet betyder det samme som at være dansk andre steder. Jeg havde ikke ventet, at en dansk regering kunne udtale noget sådant, og jeg tvivler på, om statsministeren vil fastholde det. Skulle det være det samme at være dansk i Tønder og i Åbenrå, i Leck, i Husum og i Rendsborg som at være det i Hjørring og i Slagelse? Det kan ikke være rigtigt. Jeg må anbefale Grænsese foreningen, hvis den har råd til det, at invitere statsministeren på tre måneders ferie – det vil være ham vel undt – så han kan opholde sig i grænselandet. Så vil han aldrig mere kunne udtale ord og sætninger som disse.

Statsministeren siger videre, at der skal ikke være en særlig politik hverken erhvervsmæssigt eller kulturmæssigt for grænselandet. Ja men det er der jo! Har vi ikke på undervisningsministeriets konto 170 mill. kr. specielt til de danske syd for grænsen? Altså dementerer allerede regeringens handlinger statsministerens ord. Vi fører en speciel politik over for dem. Det manglede også bare. Det, vi skal drøfte i dag, er, om den er rigtig, om den er tilstrækkelig, om de nye ting, der er sket, skulle medføre visse ændringer og forbedringer. Men vi fører en anden politik, og så kan det ikke nytte at fremstille det, som om det er problemfrit at være dansker i